

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Pesamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnštvo je v hiši številke 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne ;

Izhaja vsako soboto
ob enajstih dopoldne

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vesto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Hrvaško-slovenski zbor v Ljubljani.

Živimo v času železnic, brzojavov in zrakov. Novi pojavi se vrše z veliko naglico in nove tvorbe tako hitro dobivajo določene oblike, da starokopitnikom zastaja sapa. Tak velevažen, zgodovinsko znamenit dogodek, ki je prišel nenadoma, se je izvršil minulo nedeljo v Ljubljani, ko so ondi v najlepši slogi zborovali najuglednejši zastopniki hrvaškega in slovenskega naroda in sklenili med seboj bratsko zvezo na podlagi skupnega programa. Jedro tega programa je zedinjenje hrvaško-slovenskega naroda v okviru habsburške monarhije. Na ta način bi se tudi Slovenci lažje ubranili krivicam, ki se nam delajo posebno ob mejah.

Dopoldne sta zborovali osrednji vodstvi Vseslovenske Ljudske Stranke in Hrvaške Stranke Prava in sta enodušno sprejeli tozadevni resoluciji. Popoldne ob treh je pa v veliki dvorani „Uniona“ okoli 90 hrvaških in slovenskih poslancev in strankinih voditeljev napravilo veličastno manifestacijo za hrvaško-slovensko edinstvo. Za predsednika zbora je bil na Šusteršičev predlog izvoljen dr. Mile Starčević, za podpredsednika Grafenauer in za zapisničarja Akačić in dr. Brejc. Navzočih je bilo poleg Slovencev 16 bivših narodnih zastopnikov iz razpuščenega hrvaškega sabora v Zagrebu, 8 poslancev iz Dalmacije, 6 poslancev iz Bosne in Hercegovine in 3 poslanci iz Istre, in sicer: Iz Banovine: Dr. Mile Starčević, dr. Pazman, Akačić, dr. Prebeg, Zagorac, dr. Šegvić, pl. Vučetić, dr. pl. Kiš, dr. Banjavčić, Polić, Tomac, Novak, dr. Petričić, Mihaljković, Scarpa, Vlahović, Tkalčić, Peršić, Zatluka, Hrutić. — Iz Bosne: pl. Vancaš, dr. Sumarić, Džamonja, dr. Mazzi, dr. Veseličić, Mrljić. — Iz Dalmacije: dr. Drinković, dr. Dulibić, Prodan,

dr. Sesardić, Klarić, Šimonić, Mladinov. — Iz Istre: dr. Laginja, dr. Spinčić, Kirac, Grašič. — Slovenci: Dr. Šusteršič, dr. Krek, dr. Korošec, dr. Brejc, Grafenauer, dr. Lampe, dr. Gregorčič, pl. Pogačnik, Povše, dr. Žitnik, Demšar, dr. Hohnjec, dr. Fon, Jaklič, Gostinčar, dr. Pegan, dr. Benkovič, Jarc, dr. Vrstošek, dr. Zajec, dr. Stepančić, dr. Jankovič, Lavrenčić, dr. Ehrlich, Žlogar, Brenčić, Manfreda, Pišek, Berbuč, Dimnik, Zabret, Perhanc, Zlobec, Zega, Ozmec, Kogelnik, Košak, Matjašič, Kobi, Drobnič, Terlav, Novak, dekan Tomažič, Kosmač, Roškar, Dermastia, Ravnihar, Vehovec, Piber, Bartol, Vospernik, Marinič, Dular, Torkar, Vrečko in drugi.

Na predlog govornika poslanca Zagorca se je z velikim navdušenjem in odobravanjem sprejela ta-le resolucija: Izjavljamo, da tvorimo Hrvati in Slovenci eno narodno celoto. Vsled tega hočemo pristaši Stranke Prava in Vseslovenske Ljudske Stranke skupno delovati v duhu in pravcu programa Stranke Prava za jedinstvo, pravice in svobodni razvoj hrvatsko-slovenskega naroda v okviru habsburške monarhije. V vesti smo si, da so hrvatsko-slovenske dežele odločivnega pomena za pozicijo monarhije kot velevlasti in kakor se zavedamo svojih dolžnosti napram monarhiji, tako odločno zahtevamo in pričakujemo, da se zave tudi monarhija svojih dolžnosti napram našemu narodu.

Fino sta govornika oba voditelja hrvaško-slovenskega naroda. Dr. Mile Starčević je zbor nagovoril tako:

Odlična gospoda!

Prisrčno Vas zahvalim za podeljeno mi odlikovanje. Žavzemam to častno mesto globoko ganjen in z opravičenim ponosom, ker mi je predsedovati temu domoljubnemu zboru predstavnikov enega naroda hrvatskega in slovenskega imena. (Burno pritrjevanje in dolgotrajno ploskanje.) Z Vašim številom ste pokazali, koliko Vam je na srcu sreča in bodočnost skupne domovine.

„Ta novomeški kanonik prav lepo piše, in pa slovenski piše. Življenje je res kakor sen, kratek pa goljuživ sen!“

„Prav imaš, Žiga!“ odvrne počasi baronka, „glej, dvajset let sem čakala na tvoje rojstvo, dvajset let sem te vzgajala — kje pa je zdaj plačilo mojega čakanja, mojega truda? Plačilo mi je . . . smrt!“ odvrne baronka v odsekanih stavkih.

„Če ni mogoče drugače, mamica, naj se zgodi volja božja! Hvaležen sem ti, da si me lepo vzgojila, iz hvaležnosti bom opravljal najsvetejšo daritev za tvojo ljubo dušico, hvaležnosti cvetica mora prirasti tudi na mojem grobu. Hvaležen sem ti, da si mi odločila tako dedščino, in bodi zagotovljena, da bom vse prav obrnil v slavo božjo. Ko bodo mene položili enkrat v tvoj grob, naj še pozni rodovi oznanjajo, da je bil enkrat Žiga Kinski sin dobre matere, ki je dal življenje in premoženje za Gospoda.“

„Lažje bom umrla, ljubi moj sin! Ko te vidim pred sabo v črni halji. Izbral si si pravi poklic. In ko mene poneso tja v grobišče škocijanske cerkve, tedaj se oprimi mojega duhovnega očeta, škocijanskega župnika Ignacija Zalokarja. Saj veš, tvoj oče je dober človek, toda trde skorje starega vojaka ni mogoče omečiti in oblažiti. Ko bom zatisnila oči, se bo gotovo precej zopet oženil.“

Sin vstane in objame mater. Solza hvaležnosti se mu je pomešala s solzo ljubezni . . .

Nismo se zbrali, da drug drugega nadmodrimo. Mi smo vsi prevzeti, vsi prepričani o spasonosnosti ideje sloge in edinstva hrvatsko-slovenskega. Mi smo prišli v belo Ljubljano, da pred celim svetom pokažemo, da smo na jugu monarhije faktor, ki se ne da potlačiti, preko katerega se ne sme preiti. (Veliko pritrjevanje.)

Čuveni grof Khuen-Hedervary je v delegaciji izjavil, da naša sloga, to naše delo nima temelja v preteklosti (Vzkliki.) Čuveni Khuen ne zna ali pa preračunano taji, da je ta ideja vodila naše dede od kneza Sama do Ludovika Posaškega, od tega do Zrinjskega in Frankopana, od teh do stvoriteljev hrvatske pragmatične sankcije pa do naše dobe. (Veliko pritrjevanje.) Za to idejo so naši dedje prelivali na potoke mučeniške krvi v borbi proti Avarom, Frankom, domačim fevdalcem in Mažarom. To idejo so naši dedje uzakonili v hrvatskem saboru leta 1712., sprejemši pragmatično sankcijo, s katero so si osigurali, da Hrvatska, Slavonija in Dalmacija ne smejo biti ločene od Štajerske, Kranjske in Koroške. (Viharno aplavdiranje.) Ta ideja je torej osnovana ne samo v krvi, veri in jeziku, temveč i v skupnosti interesov, geografski legi in skupni zgodovini.

Mi hočemo danes postaviti temelje skupnemu delu. Danes je znamenit historičen moment za hrvatsko-slovenski narod, kateri mora z vsemi dopuščenimi in zakonitimi sredstvi stremeti za oživetvorjenjem hrvatsko-slovenskega državnega telesa. (Burno, dolgotrajno pritrjevanje in ploskanje.)

Naj blagoslov Vsevišnjega rosi na nas in pospeši oživetvorjenje naših domovinskih idealov!

Dr. Ivan Šusteršič je govoril med nepopisnim navdušenjem tako:

Našli smo se, in vodi nas odločna volja, da ostanemo skupaj enkrat za vselej! To je realno-politično dejstvo, ki govori jasneje, zgo-

„Še mi beri, Žiga! Sicer sem bolj vajena nemške knjige, ali danes se mi zdi slovenska knjiga prijetnejša. Zdi se mi, kakor bi slišala svoje kmete, ki prijazno govore z mano, zdi se mi, kakor da je slovenski jezik prav jezik trpinov. Ko nam že smrt stopa pred oči, tedaj se človek čuti srečnega, da je bil trpin na zemlji, in da je kaj dobrega storil za trpeče človeštvo. Dobra dela, iz ljubezni do Boga storjena, tekajo za nami in gredo pred božji tron, gladijo mrko čelo nebeškega Očeta in nebeška Kraljica se jim pridruži ter jim pomaga . . . Dragi sin, ljubi Marijo!“

Baronka se je zasopla in dolgočasen kašelj je odmeval po sobi . . . Njena duša je plavala po Dedni gori, plavala okrog kipa rožniveške Kraljice na Stopnem . . .

„Obljubi, mamica, Stopenski Gospej, da jo obdariš bogato, ako ozdraviš,“ prigovarja sin.

„Obljuba, sin moj, mora imeti podlago. Ali naj jaz obetam na svoje zdravje, ki se več ne povrne? Ali naj prosim za podaljšanje življenja, ki ni več potrebno? Prosim pa nebeško Gospo, da mi izposluje srečno, spokorno smrt. Ta je moja edina rešiteljica, ta je moja edina pot, ki me še čaka . . . Žigi so šli materni nauki globoko v srce. Dopršil je bi! gimnazijo pri očetih jezuitih v Ljubljani in je vstopil v semenišče. Sporočili so mu žalostno vest, da je njegova mati na smrtni postelji. Vzel si je dopust ter se je vrnil domov, da zatisne oči svoji ljubljeni materi!“

Dalje prih.

PODLISTEK.

Za pokilcem.

Spisal Peter Bohinjec.

Dalje.

Tretji del.

I.

„Baronka Regina Kordula je povila sina, z imenom Žiga Kinski, ki se je povzpela do duhovnika.“
Rokopis župnega arhiva v Škocijanu. (Information.)

Baronka Regina Kordula je sedela na lesenem naslonjaču, ki je bil obložen z blazinami. Odprta so bila vrata na leseni pomol in cvetice v zelenih posodah so razširjale prijeten vonj naokoli.

Baronka se je postarala. Noge so ji odpovedale. Nadležen kašelj jo je mučil in veličica so kazala, da baronka le malo uživa. Vsak dan je hujšala, hiralala in zdelo se ji je, da ji spomlad odpiše dušo. Kar strpeti ni mogla v zaprti sobi in jutranji zrak, ki je prihajal skozi odprta vrata, ji je bil v prijetno hladilo.

Na lesenem pomolu, v družbi tulipanov in narcis, na malem stolu pa sedi mladenič pri dvajsetih letih. Poteze na njegovem obrazu spominjajo na baronko Regino Kordulo. Oblečen je v talar in v rokah drži Kastelčevo knjigo: „Nebeški cil“ (1684). Bral je nekaj časa počasi iz knjige, potem pa se je ozrl na svojo mater v naslonjaču in rekel:

vorneje, prepričevalneje, nego bi mogel najsijajnejši govornik. A še jasneje in glasneje bode govorilo dejstvo, da bodemo v istini ostali skupaj.

Iz lirične atmosfere meglenih fraz in bratskih objemov smo stopili na prozaična tla realne politike. Na tem terenu ostanemo.

Zavedamo se, da se more hrvatsko-slovensko vprašanje srečno rešiti samo na trdnih tleh realne politike, ki računa z danimi razmerami, z danimi prijaznimi in sovražnimi silami.

Varovati se moramo in hočemo nesmiselnega in neplodnega frazerstva in kričaštva, ki ljubi pozo radikalno narodnega junaštva, v resnici pa ni nič drugega kakor neka politična histerija ali pa, kar je še hujše, preračunjeno komedijanstvo. Varovati se moramo in hočemo gnilega liberalizma, modernega „svobodomiselnosti“, ki nosi na jeziku svobodo vesti, ki pa je v resnici brutalna negacija duševne svobode in moraličen anarhizem. Varovati se moramo in hočemo brezplodne negacije, praznih protestov in melanholičnega jadikovanja.

Mi hočemo biti stranka resnega, treznega, neumornega pozitivnega dela! Ugovarjati pa moramo gotovemu podtikanju. Hrvatsko-slovensko združenje, ki se je srečno izvršilo, ni nikomur v kvar. To združenje je le sama ob sebi umevna posledica večstoletnega etničnega, kulturnega in narodnega jedinstva Hrvatov in Slovencev. Nagib za to združenje je ljubezen do domovine, namen pa skupno narodno, gospodarsko in kulturno delo za jedinstveni hrvatsko-slovenski narod, v okviru habsburške monarhije.

Daleko nam je vsako sovraštvo zoper druge narode. Nasprotno: mi želimo bratski sodelovati z vsemi narodi monarhije za veličino in moč habsburškega gospodstva. Ako se pa, na žalost, obrača neutemeljeno sovraštvo drugih zoper nas, se moramo braniti in se bodemo vselej tudi znali braniti!

Mi tudi nočemo biti ekskluzivni v okviru naše lastne narodnosti. Nikdar nas ne sme zaslepiti vsrankarstvo, da bi ne pozdravljali in podpirali vsakega poštenega dela in stremljenja, ki je v prid našemu narodu — naj prihaja to delo in stremljenje odkoder hoče. Vrata so odprta na stečaj slehernemu — ki je poštene volje.

Radujemo se, da smo Hrvati in Slovenci, ki smo danes tu zastopani, jedne in iste vere, v kateri hočemo po zgledu naših očetov živeti in umreti. Prištevamo pa seveda našemu narodu tudi tiste rojake v posameznih deželah, ki pripoznavajo drugo vero. Obžalujemo, da nas je nemila zgodovina v tem raztrgala, naše moči ne zadostujejo, to izpremeniti. Računati moramo s tem realnim dejstvom. Kakor pa zahtevamo od slehernega, da spoštuje naše nerazrušljivo versko prepričanje in našo svobodo, prosto živeti in se razvijati po tem prepričanju — tako spoštujemo vsako drugo pozitivno versko prepričanje, pravo svobodo vesti in verskega življenja. In tako pošiljamo danes, v tem slovesnem trenutju, srčne pozdrave versko ločenim bratom z željo, naj se združijo z nami v skupno delo za blagor starodavne skupne domovine.

Naj bode dovoljenih še nekaj besed v politično-taktičnem oziru.

Idealne temeljne poteze našega programa — to je programa Stranke Prava — nas nikakor ne silijo, da bi zapirali oči pred realnimi dejstvi. Z dejanskimi razmerami treba marveč vedno in vsepovsod računati. Program Stranke Prava ni mrtev petrifikat, temveč nekaj živega, tedaj sposoben za razvoj in, kakor vsak politični program, tudi potreben razvoja. Mi hočemo skupaj delovati, da prilagodimo program vsakokratnim aktualnim razmeram, ne da bi količkaj popustili v idealnem oziru. Računati moramo zlasti z raznoličnostjo držav in dežel, v kojih živi dandanes hrvatsko-slovenski narod. Ne moremo delati v vsakem pogledu iste politike na Dunaju in v Pešti, v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani, Gradcu, Celovcu, Zadru ali Gorici. Razmere so prerazlične. V prvi vrsti je stvar narodnih zastopnikov in avtonomnih deželnih organizacij stranke, da najdejo prava pota, prilagodivši se posebnim razmeram in varujoč programatične temelje.

Vse pa mora voditi delotvorna ljubezen do skupne domovine, zavest, da pripadajo enemu ljudstvu, enemu narodu.

Zvršilo se je dolgo zaželjeno, nujno potrebno združenje v resnem zgodovinskem trenutju. Danes lahko radostno vzkliknemo:

Hrvatsko-slovenski narod je eno telo, eno srce, ena duša!

In še eno samo besedo naj izrečem za sklep: Besed je dosti — naj sledijo dejanja. Našli smo se — ostanimo skupaj!

Svečani trenotek, ki je tem besedam sledil, bo vsem gotovo ostal za vedno neizbrisno v spominu. Čuvstva, ki so tedaj prevevala srca resnih mož, izkušenih v dolgih in velikih bojih, ki so se utrdili v hudih izkušnjah burnega političnega življenja, so bila mehka, mehka kakor mladeniška, in marsikomu so se oči porosile. Žar domovinske ljubezni, upanje velike prihodnosti, pomešeno s trpkim spominom na preteklost, je podrl na zunaj v takih znakih, da se tudi tisti ni mogel vzdržati, ki je sicer vajen samozatajevanja.

Nato je dr. Starčević vstal in ginjen do dna duše izjavil: „Današnji dan je najsrečnejši v mojem življenju, najsrečnejši, ko vidim uresničevati se ideal utemeljitelja Stranke prava, mojega strica, blagopokojnega dr. Ante Starčevića, ki je težil za tem in vroče želel, da pride kdaj do edinstva hrvatsko-slovenskega naroda. Bog vsemogočni bo naše delo blagoslovil in bo vrnil našemu narodu, kar mu gre po naravi, zgodovini in pravici!“

Fotograf Rovšek je napravil krasno veliko fotografsko sliko zborovavcev.

Zvečer ob 8. uri je bil v napolnjeni, z zelenjem in grbi hrvaških in slovenskih dežel okusno dekorirani dvorani „Uniona“ slavnostni komers. Devet govornikov je pozdravljalo in proslavljalo hrvaško-slovensko vzajemnost in skupno delo za domovino. Vse je bilo, ko je godba intonirala „Liepo našo domovino!“ Trajni naj ostanejo vtiski tega lepega dneva!

Vojna na Balkanu.

Na črnogorskem bojišču.

Severna črnogorska armada se je zadnji čas prav hrabro borila. Oddelek brigadirja Vezovića je zavzel Gusinje z bajonetnim naskokom. Gosta megla je podpirala prodiranje Črnogorcev. Imeli so pa Črnogorci pri velikem odporu Turkov občutne izgube, padel je njihov poveljnik Sava Lazarović, a tudi Turkov je obležalo okoli 1200. Truplo padlega generala Lazarovića so pokopali na Cetinjah z veliko častjo. — Vzeli so Črnogorci tudi Plavo ob Limu pod poveljstvom brigadirja Janka Vukotića. Tudi tu so se Turki in Albanci borili hrabro. Mnogo albanskih ženâ je padlo v boju s puško v roki in mnogo dečkov je bilo ustreljenih, ko so donašali streljivo. Gorela je Plava na vseh straneh, ko so jo zavzeli Črnogorci. Število mrtvih je na obeh straneh, veliko ter presega število 1200. Janko Vukotić, čigar armada se vojskuje na treh krajih, je dobil od kralja najvišje odlikovanje za junaštvo. Bil je že trikrat v Črni Gori vojni minister in je pri Črnogorcih zelo priljubljen. Iz Plave je Vukotić krenil proti Peči (Ipek).

Manj srečni so Črnogorci pred Tarabošom. Prva dva dni obleganja jih je padlo pred to trdnjavo 600. Med Turki je pa padel poveljnik, prejšnji šef generalnega štaba Sadedin Bej. Črnogorci so zaplenili v okolici veliko konj in govedí. Dne 22. oktobra se je začelo streljanje pri Tarabošu ob 10. uri dopoldne, ko je izginila megla. Martinović je bombardiral in vzel utrjeni holm Kranje, ključ od Taraboša. Skader je že obkoljen od vseh strani.

Katoliški Malisori se bojujejo s Črnogorci. Dobili so več tisoč pušk. Le župnik v Rjoli je svaril svoje ljudi, da naj nikar s Črnogorci ne drže, ker utegnejo zmagati Turki in jim razdejati vasi. Ponoči je pa počila bomba, ki mu je razdejala cerkev in župnišče. Župnik se je še rešil iz razvalin.

Prestolonaslednik Danilo hiti proti Skadru na pomoč generalu Martinoviću. Princ Mirko je v Baru in bo vodil naskoke na Skader od južne strani.

Dne 20. oktobra o polnoči so Črnogorci vzeli Belaj in zaplenili dva topova.

Srbsko bojišče.

Dne 22. oktobra popoldne so Srbi imeli hud boj pred Prištino in jo pod generalom Jan-

kovičem po vročem boju vzeli. Glavna srbska armada pod poveljstvom prestolonaslednika Aleksandra je dospela pred zelo važno mesto Kumanovo in ga vzela. Združena srbsko-bolgarska vojska je pa zavzela Kratovo, Kočane in Ovcje polje. Na Kosovem polju in pri Skoplju bodo glavni boji. Vzhodno od Novega Pazarja Iežečo turško utrdbo Gjurgjeva Stubova so zavzeli Srbi.

Prvi vlak z 290. ranjenci je prišel v Belgrad dne 22. oktobra. Ljudstvo je ranjencem navdušeno postreglo.

Na bolgarskem bojišču.

Pred Bolgari se Turki umikajo proti jugu po gotovem načrtu, da zbero svoje moči pri Kirk-Kilisi in Drinopolju. Za seboj požigajo vasi.

Boj za Mustafa-Pašo je bil silno krvav. Bolgarski polk konjenikov, ki je štel 1100 mož, je napadel 2000 turških jezdecev. Nepopisno ljuti boj se je končal z bolgarsko zmago. Bolgari so zasedli oba bregova reke Marice. Ko so vzeli Mustafa-pašo, so zaplenili mnogo živeža in krmil. Most čez Marico so Turki hoteli razstreliti, pa so ga le malo poškodovali. Električne naprave, brzovajne postaje in telefonske zveze so nepoškodovane. Turki so se umaknili proti Drinopolju. Car Ferdinand je prijezdil blizu bitke in opazoval boj z višine. Ko je bolgarski general vzel Mustafa-pašo, je ukazal, da naj se mesto imenuje zanjeprej Ferdinandovo.

V vasi Krivi blizu Soluna so se utaborili bolgarski vstaši. Turki so poslali tja iz Soluna topove in vas oblegali več dni. Ostalo je samo 10 hiš, 230 hiš pa je bilo popolnoma razrušenih. Bolgarov je veliko padlo, drugim se je posrečilo, da so prodrli goste turške čete in ušli.

Med bolgarsko in turško vojsko se je pričela velika bitka pri Rodogtu.

Druga bolgarska armada prodira proti Drinopolju in se je približala prvim sedmim utrdbam, ki so pred mestom. Z bajonetnim naskokom je vzela bolgarska vojska v strahovito krvavem napadu dve utrdbi in vjela 100 Turkov. V drinopoljskih utrdbah je 100.000 Turkov, ki imajo 26 baterij. V utrjenem taborišču zraven mesta je pa še 50.000 mož.

Tretja bolgarska armada je zasedla Malo Trnovo in šla dalje na Kirkiliso. Bolgarske čete so obkolile turški eskadron in ga vjela.

Bolgarski zrakoplovec Kurzov je zletel pogledat nad Drinopolje. Turki so nanj streljali, pa ga niso zadeli in se je srečno povrnil v bolgarsko taborišče.

Bolgari javljajo o prodiranju proti Drinopolju ugodno. Na vseh črtah so hudi boji. Povsod se umikajo Turki. Bolgarska armada je prišla do Arde, pobila 100 Turkov in 160 jih vjela. Tudi Egri Palanka na zahodni meji je v bolgarskih rokah. Kirdžali so si osvojili Bolgari.

Turška poročila pa o bitki pred Drinopoljem ne govore ugodno za Bolgare. Telegram iz Carigrada z dne 23. oktobra se glasi: Boj pri Marošu, šest kilometrov zahodno od Drinopolja, je trajal devet ur. Bolgarske čete so štele 30.000 vojakov. Bolgari so bili poraženi in so bežali proti Kara Agaču, pustivši na bojišču na tisoče mrtvecev. Pri Kadrikoju so Turki dobili 11 topov, vjeli bolgarskega majorja in več vojakov. Povsod so bili Bolgari premagani. Napad na Kirkiliso so Turki odbili. Bolgari so izgubili okoli 3000 mož in odšli proti meji.

Turško brodovje se je približalo dne 19. oktobra zvečer Varni in je na daljavo 25. kilometrov začelo bombardirati mesto. Oddalo je nad 100 strelcev. Krogle so padale v morje. Bolgarska torpedovka je poškodovala turško vojno ladjo. Potem se je turško brodovje oddaljilo in še streljalo. Drugi dan se je zopet približalo Varni. Na večer je bilo odpoklicano s Črnega morja, da bi poiskalo in napadlo grško brodovje v Egejskem morju.

Turško brodovje je obstreljevalo tudi Burgas in Kavarno. V Kavarni je razdejalo vojašnico ter več hiš in skladišč, potem pa odplulo.

Grško bojišče.

Grki so z lahkoto vzeli Elaso no. Na večer je prišlo pred mesto pet grških bataljonov, katere so prebivavci sprejeli z velikim navdušenjem. Turki so se v begu umaknili na severne višine in jih utrdili. Začeli so Turki streljati s 7. topi, pa so kmalu prenehali. Nato se je prišel

Jzmed dobrega najboljše!

171 25-17

Singer Ko., deln. družba šivalnih strojev, Kranj, Glavni trg 119.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo ameriški umetni zobje posamezno ali celo zovovje, kakor se tudi plombirajo zobje 224 17 vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju **O. Seydl, Ljubljana.**

„Slovenska Straža v Ljubljani“

želi imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval 240 12-10 pri „ljudskem zavarovanju“. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. Ponudbe pod „Ljudsko zavarovanje“ na „Slovensko Stražo“ v Ljubljani.

Odda se s 1. novembrom hiša števil. 68 v Kranju

z vrtom.

Vprašanja na dr. Milana Koruna (pisarna dr. Frlana) v Ljubljani. 310 2-1

Odda se svitla, zračna ter opremljena

soba s posebnim vhodom.

Vpraša naj se v upravnistvu „Gorenjca“. 304 3

Millioni uporabljajo proti kašlju hripavosti, kataru, zasliženju, krčevitemu in hrznemu kašlju

Kaiserjeve prsne karamele s tremi jelkami. 283 12-4

6050 not. over. izpričeval od zdravnikov in privatnikov zagotavlja siguren uspeh. Zelo prijetni in dobri bonboni. Paket 20 in 40 vin., doza 60 vin. se dobi pri **KAREL ŠAVNIK**, 'ekarna pri sv. Trojici v Kranju.

Št. 4075.

Jubilejne ustanove.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za leto 1912: a) osemnajst cesarja Franca Josipa ustanov (8 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike vojvodine Kranjske; b) štirinajst cesarja Franca Josipa ustanov (4 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike in trgovce vojvodine Kranjske; c) pet cesarice Elizabete ustanov (po 40 K) za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov ter č) pet cesarja Franca Josipa ustanov (po 20 K) za uboge vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev. 313

Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 15. novembra 1912. Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog; oziroma da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Kompletna posteljica

za deklico ali dečka do 14 let se tako prodaja v Kranju, Kokrško predmestje hiš. št. 51. 314

Krepkega učenca

za kovaško obrt sprejme takoj

Franc Šter, kovaški mojster, Predoslje.

308 21

Šivalni stroji in kolesa
Tovarniška zaloga 154 52-29

iv. Jax-a v Ljubljani
Dunajska cesta števil. 17
priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje, kolesa in stroje za pletenje (Strickmaschinen).

Ceniki na zahtevo zastoj!

Cenike se pošlje na zahtevanje zastoj!

Slamopreznice v veliki izbiri

brzoposrivniki, bakreni kotli za kuhanje žganja, viliti kotli, peči, štedilniki, banje, cevi in vse druge vodovodne pritiskline, okovi za stavbe, vsakovrstno orodje za obrtnike, pristno pozlačeni 274 8

nagrobni križi, krovni škrič „Zenit“
strešna lepenka, dalmatinski cement, traverze, železniške šine l. t. d. Solična posrežba!! priporoča Nizke cene!!

Franc Dolenz, trgovina z železino, Kranj (Roosova hiša).

Prospekti brezplačno! 247 12

Vijolina s tipkami in lokom! — Najlepša godba za cerkveni kor (orkestralne maše), za izobraževalna društva (n. pr. igranje med posameznimi dejanji predstav) je brez dvombe

klavijolinski kvartet

(2 klavijolini, 1 klavijola, 1 klavičel). Pa tudi pri peuku petja v šoli in kot domačo godalo, zlasti v spremstvu klavirja, harmonija ali citer je klavijolina nenadomestljiva. Vsakdo postane v 14 dneh perfektni vijolinist. To priznajo vsi, ki so se seznanili поблиže s tem godalom.

Tvornica klavijolin Bajde & Komp.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 73.

Varstvo proti požarom!

Najboljše strešno krilo je asbestni škrič

Popolnoma varen v ognju, ne eksplodira kakor drugi konkurenčni izdelki. Štirikrat lažji od opeke. Ceneji kakor vsak drugi škrič. **Zajec & Horn, betonsko podjetje, Ljubljana, Dunajska cesta 73.** Samozastop za kranjski in tržiški sodni okraj: 248 12

Franc Dolenz v Kranju.
Ceniki, vzorci in proračuni brezplačno.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po **4 1/4 %** brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici **polletno.** Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v **4 1/2 %** komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po **4 1/2 %**

Eskomtujne menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod ter jamči zanjo dežela Kranjska. Uradne ure za stranke vsak delavnik od pet 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

128 52-33